

GUVERNUL ROMÂNIEI
Ministerul Afacerilor Europene
Direcția Drept European și Armonizare Legislativă

ROMÂNIA

RAPORT DE ACTIVITATE

2011

I. PREZENTARE SOLVIT

I.1. Ce este SOLVIT?

I.2. Rolul SOLVIT

I.3. Cum funcționează SOLVIT?

II. SOLVIT ROMÂNIA

III. ACTIVITATE ÎN PERIOADA IANUARIE – DECEMBRIE 2010

III.1. Evoluție comparativă 2009-2010

III.2. Cazuri gestionate în funcție de domeniu

III.3. Cazuri acceptate spre soluționare

III.4. Time management

III.5. Probleme structurale

III.6. Exemple de cazuri soluționate

IV. PERSPECTIVE – Măsuri cu privire la activitățile de promovare

I. PREZENTARE SOLVIT

Într-un spațiu care se vrea în același timp o piață unică și un spațiu identitar, în care evoluția principiului orizontal al liberei circulații caracterizează realitatea de zi cu zi pentru cele 27 de state membre, 27 de structuri administrative, fiecare cu particularitățile sale, trebuie să se găsească soluții și răspunsuri pentru toate problemele care pot să apară în implementarea dreptului comunitar.

SOLVIT, pe lângă celelalte servicii¹ aflate în coordonarea Comisiei Europene, încearcă să vină în întâmpinarea persoanelor fizice și juridice care își exercită drepturile dobândite prin calitatea de cetățean al Uniunii Europene, încercând să remedieze blocajele de implementare a legislației comunitare de către administrație.

Pe lângă obiectivul de a facilita exercitarea drepturilor de către cetățeni și societăți comerciale, SOLVIT are, prin natura activității, și un rol de monitorizare și atenționare timpurie în cazurile când deficiența survine dintr-o aplicare sau transpunere deficitară a unei norme comunitare.

Din aceste două perspective, SOLVIT devine un actor din ce în ce mai important în procesul de creare a unei piețe interne reale, în care drepturile, dar și obligațiile celor ce se bucură de avantajele Spațiului European reprezintă reperele de bază ale construcției europene.

I.1. Ce este SOLVIT

Sistemul SOLVIT² (http://ec.europa.eu/solvit/site/index_ro.htm) este o rețea de soluționare a problemelor, în cadrul căreia statele membre ale Uniunii Europene conlucrează pentru a soluționa problemele survenite datorită aplicării necorespunzătoare a legislației privind piața internă de către autoritățile publice, fără utilizarea procedurilor juridice.

Centrele SOLVIT existente în toate statele membre au rolul de a sprijini rezolvarea plângerilor provenite atât din partea cetățenilor, cât și a întreprinderilor, angajându-se să furnizeze soluții reale pentru problemele prezentate, într-un termen de zece săptămâni. Mai mult decât atât, plângerile primite oficial de către Comisia Europeană, pentru care se întrevede o posibilitate reală de a fi soluționate altfel decât pe cale juridică, sunt trimise, de asemenea, către SOLVIT.

Mecanismul SOLVIT a fost conceput pentru a veni în întâmpinarea cetățenilor și întreprinderilor și a-i ajuta pe aceștia să găsească soluții rapide și pragmatice în ceea ce privește problemele cu care se confruntă. **Serviciile SOLVIT sunt gratuite.**

Pentru ca o problemă să poată fi soluționată în sistemul SOLVIT, aceasta trebuie să îndeplinească următoarele **3 condiții**:

- să rezulte din **neaplicarea sau aplicarea necorespunzătoare a dreptului comunitar de către administrația unui stat membru**;

¹ Europe Direct - http://ec.europa.eu/europedirect/index_ro.htm , ECC-Net - <http://www.ecc-net.info> , EURES - <http://ec.europa.eu/eures/home.jsp?lang=ro> , Fin-Net - http://ec.europa.eu/internal_market/fin-net/index_en.htm și altele

² Sistemul SOLVIT a fost creat de Comisia Europeană în anul 2002 prin Comunicarea Comisiei către Consiliu, Parlamentul European, Comitetul Economic și Social și Comitetul Regiunilor - „Soluționarea eficientă a problemelor în cadrul Pieței Interne”, COM(2001)702 final din 27.11.2001.

- **să aibă un caracter transfrontalier** (nu este necesar ca petentul să se afle în alt stat decât cel în care a apărut problema, fiind suficient să existe un element de extraneitate care să poată face aplicabile prevederile dreptului comunitar);
- **să nu existe deja o acțiune în justiție** pentru soluționarea sa.

I.2. Rolul SOLVIT

Piața internă oferă cetățenilor și întreprinderilor numeroase oportunități: schimbarea reședinței într-o altă țară din Uniunea Europeană, pentru a studia, lucra sau, la pensionare, pentru a trăi într-un anumit loc sau extinderea afacerii, prin comercializarea produselor sau serviciilor într-un alt stat membru ș.a.m.d.

În general, **piața internă funcționează optim, însă, uneori pot fi comise și erori.** De exemplu, să presupunem că ar apărea **probleme legate de obținerea unui permis de ședere, recunoașterea calificării profesionale sau înregistrarea unui autovehicul.**

Uneori, **aceste probleme apar datorită lipsei de informații privind drepturile cetățenilor în Uniunea Europeană sau a diferențelor dintre procedurile administrative din celelalte state membre.**

În acest context, **SOLVIT se ocupă de problemele transfrontaliere între o întreprindere sau un cetățean, pe de o parte, și o autoritate publică, pe de alta, acolo unde există posibilitatea ca legislația comunitară să fi fost aplicată în mod necorespunzător.**

Domeniile frecvent tratate de SOLVIT sunt:

- Recunoașterea profesională a calificărilor și a diplomelor;
- Accesul la educație;
- Permise de ședere;
- Dreptul la vot;
- Securitatea socială;
- Dreptul de ocupare a unui loc de muncă;
- Permisele de conducere;
- Înregistrarea vehiculelor cu motor;
- Controlul de frontieră;
- Accesul pe piață al produselor;
- Accesul pe piață al serviciilor;
- Stabilirea ca independent;
- Achizițiile publice;
- Impozitarea;
- Libera circulație a capitalurilor și a plăților.

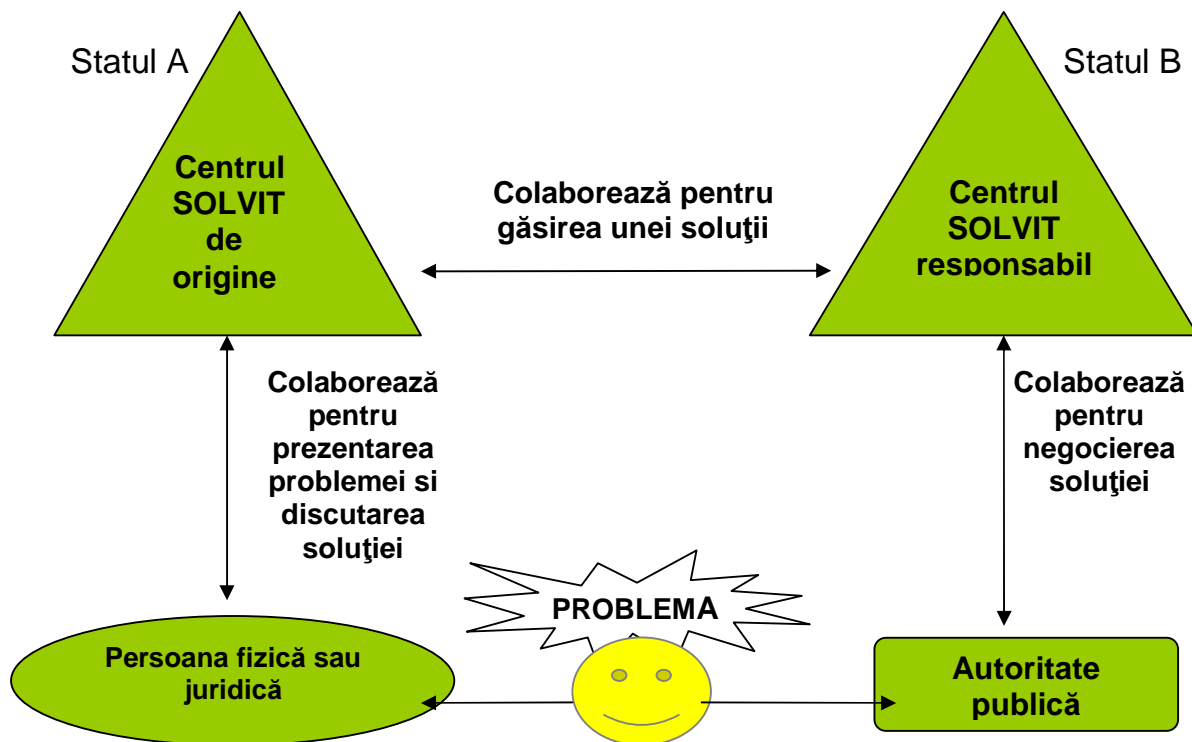
I.3. Cum funcționează SOLVIT?

SOLVIT funcționează **pe baza cooperării dintre cele 30 de centre** constituite în cadrul administrațiilor publice ale statelor membre UE și ale celorlalte trei state aparținând Spațiului Economic European (Norvegia, Islanda și Liechtenstein). Aceste centre formează rețeaua SOLVIT și sunt conectate prin intermediul **unei baze de date on-line, aflată sub coordonarea Comisiei Europene.**

În soluționarea unei probleme sunt implicate, de obicei, două centre SOLVIT:

- **centrul de origine**³ - centrul care primește plângerea și care, ulterior evaluării, o transmite spre soluționare centrului din statul în care a survenit problema;
- **centrul responsabil**⁴ - centrul din statul în care a survenit problema semnalată și care este responsabil de soluționarea acesteia.

MODUL DE FUNCȚIONARE

Cererea petentului se înregistrează de către centrul de origine, adică centrul din statul membru cu care petentul prezintă o legătură administrativă strânsă.

Centrele SOLVIT colaborează între ele pentru găsierea unei soluții.

Centrul SOLVIT responsabil colaborează cu autoritatea publică din statul său, în relația cu care a apărut problema petentului, pentru a identifica soluția și modalitatea de implementare.

Termenul în care SOLVIT își propune să găsească o soluție la problemele care îi sunt înaintate este **de 10 săptămâni**. În mod excepțional, centrul responsabil poate decide **prelungirea termenului cu maxim patru săptămâni**, dacă apreciază că în acest interval este posibilă soluționarea cazului.

Soluțiile propuse de sistemul SOLVIT trebuie să fie în conformitate cu legislația comunitară.

³ Centru Home

⁴ Centru Lead

II. SOLVIT ROMÂNIA

Centrul SOLVIT România funcționează, încă de la înființarea sa, în cadrul Ministerului pentru Afaceri Europene (fostul Departamentu pentru Afaceri Europene al Guvernului României)⁵.

Prin poziționarea în cadrul Ministerului pentru Afaceri Europene, centrul SOLVIT are valențe suplimentare din perspectiva rolului său ca mecanism de identificare și corectare a deficiențelor de transpunere și aplicare a legislației comunitare, întrucât MAEur, în virtutea competenței sale instituționale, poate solicita autorității responsabile promovarea unor acte normative de modificare, menite să asigure conformitatea cu dreptul comunitar pe problematica sesizată.

Întrucât cooperarea dintre centrul SOLVIT România și autoritățile administrației publice naționale este esențială pentru buna gestionare a cazurilor SOLVIT, încă din decembrie 2006 a fost creată o rețea de “puncte de contact” în cadrul autorităților naționale care aplică dreptul comunitar privind Piața Internă.

Persoanele de contact ajută la:

- soluționarea cazurilor SOLVIT;
- promovarea serviciului SOLVIT, cel puțin la nivelul instituției din care fac parte.

III. ACTIVITATE ÎN PERIOADA IANUARIE –DECEMBRIE 2011

În perioada ianuarie – decembrie 2011, centrul SOLVIT România a gestionat 275 de petiții, introduse fie prin *sistemul electronic* fie sesizate prin altă formă – *e-mail* sau *telefon* (de către alte state membre sau cetățenii acestora, fie de cetățeni români). Din cele 275 de petiții, 173 au fost respinse în urma evaluării, pentru neîndeplinirea criteriilor SOLVIT iar 102 au fost acceptate ca întrunind aceste criterii.

Din totalul de 102 de cazuri acceptate spre soluționare:

- 82 au fost soluționate
- 20 au fost închise ca nesoluționate

Cu privire la cazurile respinse în urma evaluării din perspectiva îndeplinirii criteriilor SOLVIT, în situațiile în care acestea reprezentau de fapt solicitări de informații, SOLVIT RO:

- a redirecționat petentul către organismul în măsură să ofere mai multe informații despre drepturile ce decurg din legislația comunitară;
- a explicat petentului condițiile în care poate interveni SOLVIT și a îndrumat petentul către organismul național sau al unui alt stat membru în măsură să soluționeze problema sa.

Din perspectiva rolului centrului SOLVIT România în soluționarea celor 102 de cazuri:

- în 55 de cazuri centrul SOLVIT România a fost centru de origine
- în 47 de cazuri centrul SOLVIT România a fost centru responsabil

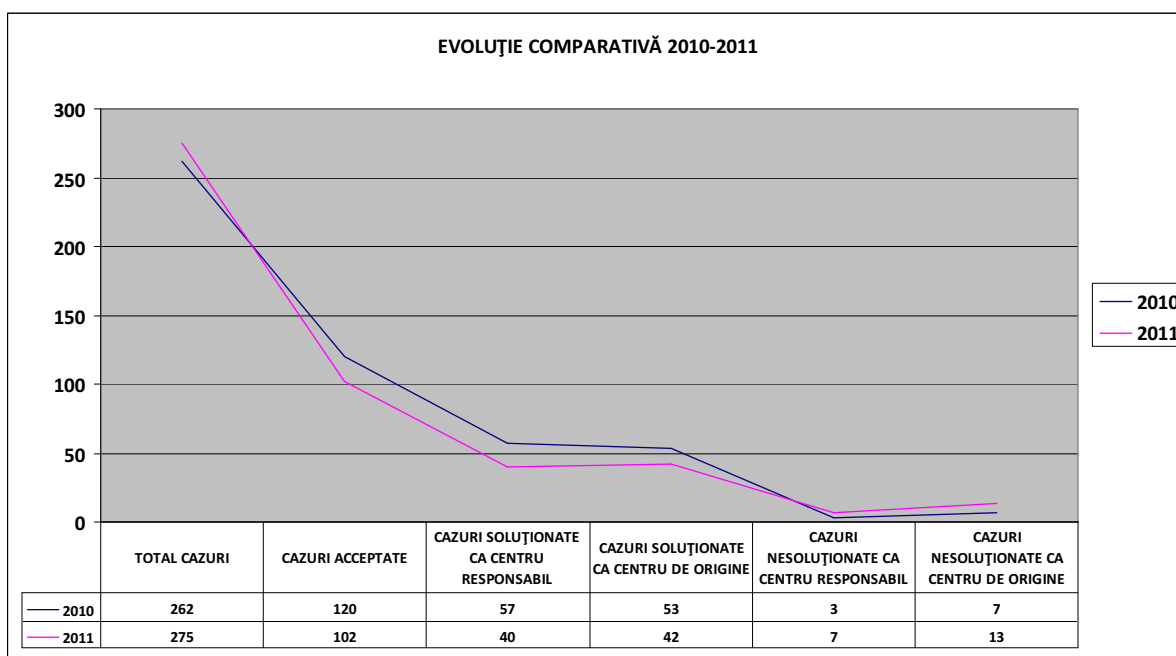
⁵ În cadrul Serviciului SOLVIT și Contencios Comunitar în perioada 01.01.2007 – 21.11.2008, apoi în cadrul Direcției Drept European și Armonizare Legislativă.

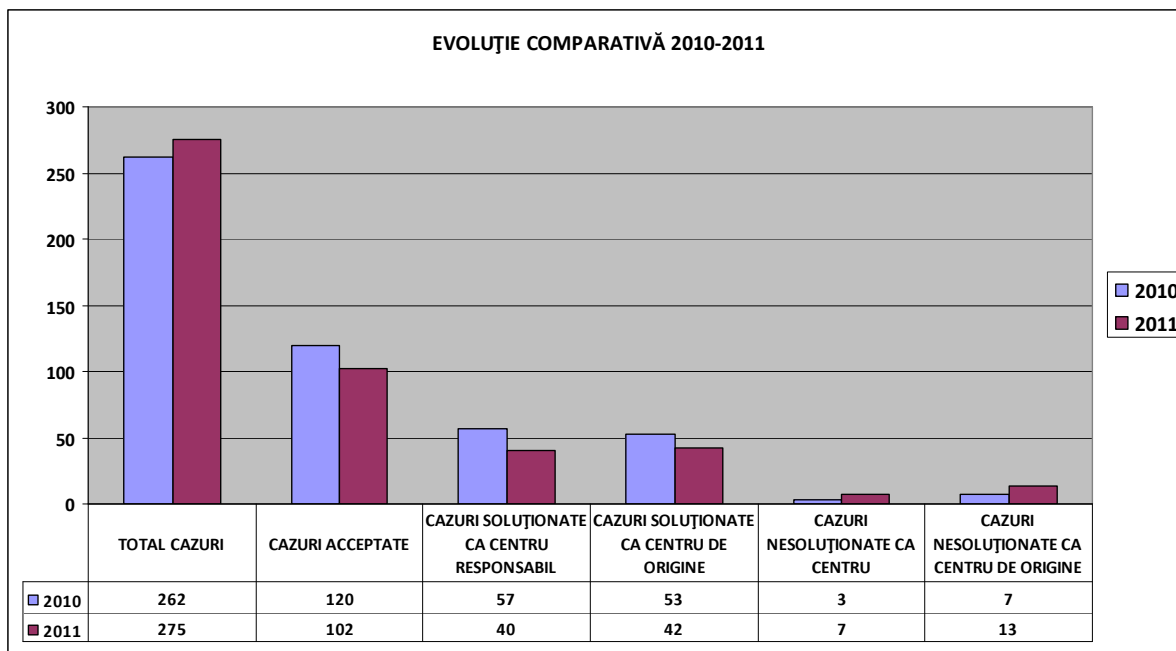
Din perspectiva **ratei de soluționare:**

- în calitate de centru de origine, din totalul de 55 de cazuri, 42 au fost soluționate iar 13 nesoluționate
- în calitate de centru responsabil, din totalul de 47 de cazuri, 40 au fost soluționate iar 7 nesoluționate

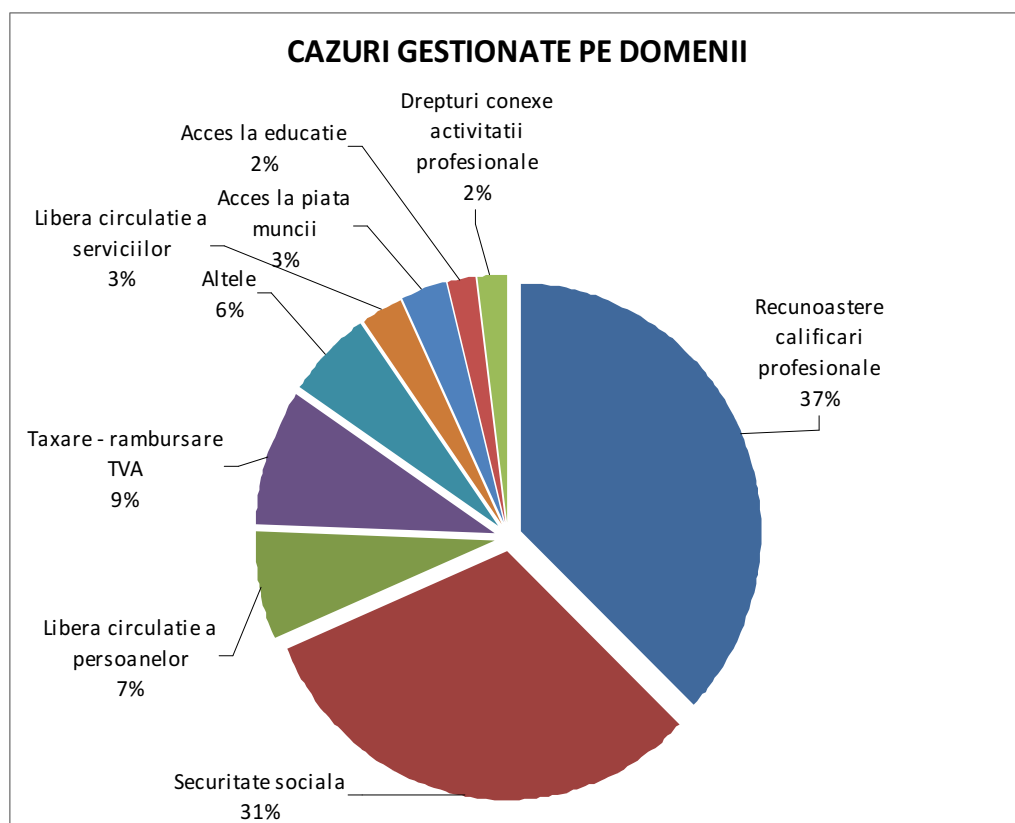
III.1. Evoluție comparativă 2010-2011

În cursul anului 2011 centrul SOLVIT România a gestionat un număr mai mare de cazuri (275), comparativ cu anul 2010 (262). Cu toate acestea se poate observa o creștere a cazurilor respinse și a cazurilor nesoluționate față de anul precedent: 173 de cazuri respinse în 2011 față de 142 în 2010 și 20 de cazuri nesoluționate în 2011 față de 10 în 2010. Astfel în anul 2011 procentul cazurilor acceptate spre soluționare a scăzut cu aproximativ 15%, în timp ce rata de soluționare în calitate de centru responsabil sau de origine a scăzut de la 91% în 2010 la 80% în 2011.

III.2. Ponderea domeniilor în numărul total de cazuri gestionate

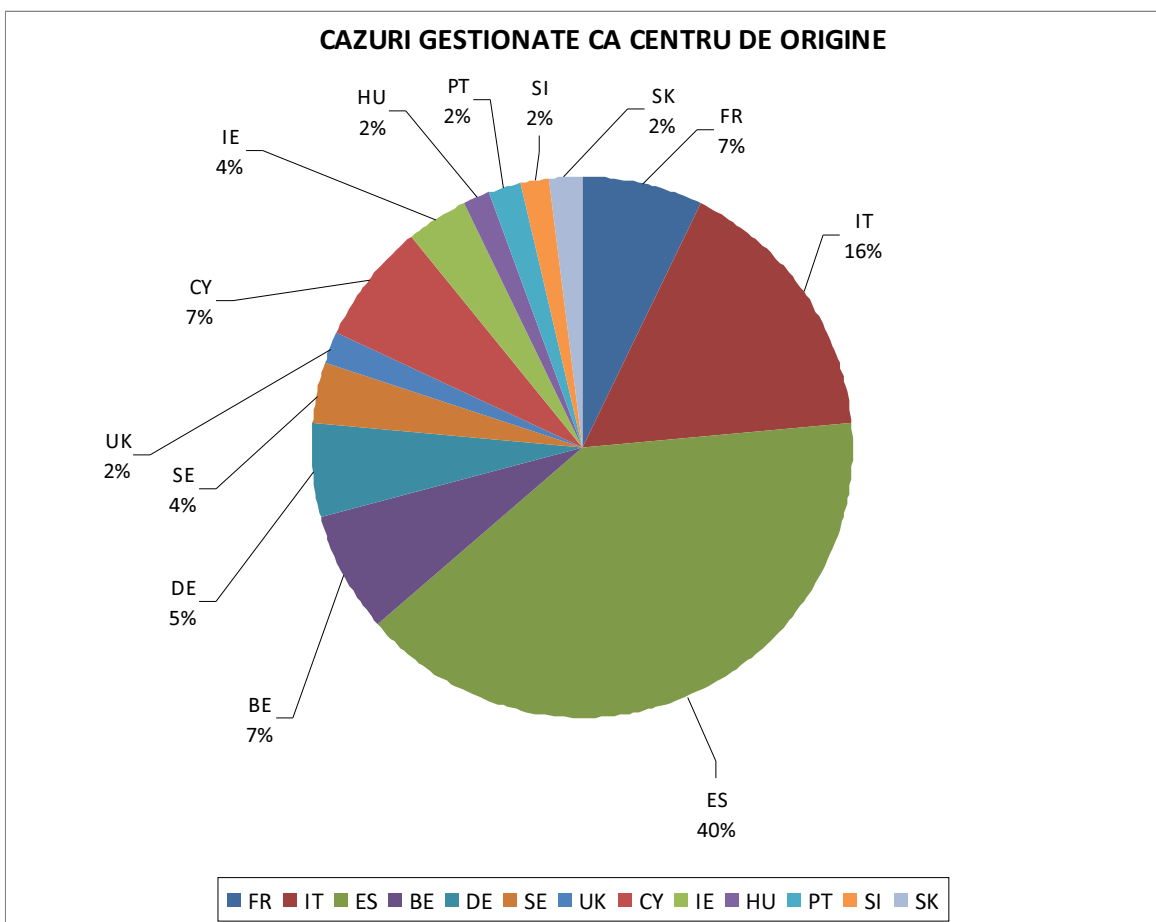
Notă – au fost luate în considerare doar petițiile ce au întrunit criteriile SOLVIT și respectiv, au fost acceptate spre soluționare atât în calitate de centru de origine cât și în calitate de centru responsabil

III. 3. Cazuri acceptate spre soluționare

A. Cazuri gestionate în calitate de centru DE ORIGINE (HOME)

Din cele **55 de cazuri** în care SOLVIT RO a fost centru de origine:

- **22** au fost introduse împotriva Spaniei
- **9** împotriva Italiei
- **4** împotriva Franței
- **4** împotriva Belgiei
- **4** împotriva Ciprului
- restul de **12** fiind introduse împotriva altor SM, așa cum reiese din graficul de mai jos.

În privința cazurilor introduse împotriva Spaniei, jumătate dintre acestea au privit probleme legate de recunoașterea calificărilor profesionale, respectiv disfuncționalități cu privire la organizarea de către autoritățile competente spaniole a examenului în vederea recunoașterii calificării profesionale pentru asistente medicale care au primit măsuri compensatorii.

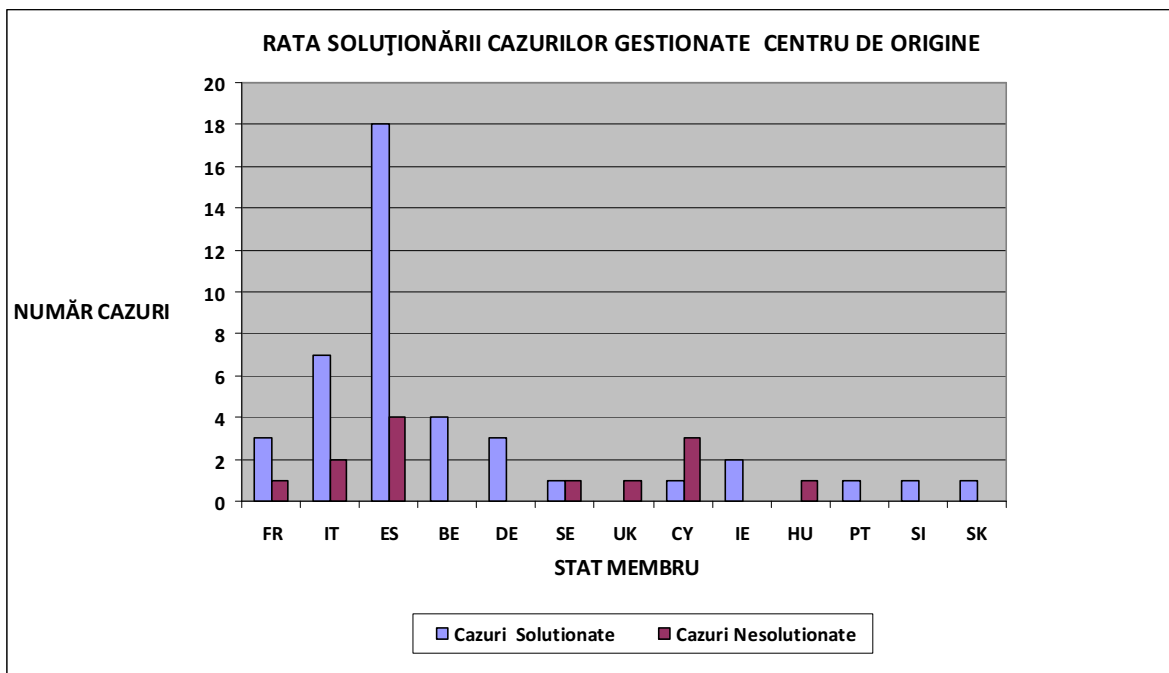
În cazul Italiei, Belgiei și Franței, următoarele trei state cu care România a gestionat cele mai multe cazuri în calitate de centru de origine, cea mai mare parte a acestora au vizat probleme legate de recunoașterea calificărilor profesionale, de această dată, deficiențele vizând acordarea măsurilor

compensatorii pentru cazurile de recunoaștere evaluate prin sistemul general⁶, precum și întârzieri în soluționarea dosarelor depuse, dar și probleme legate de acordarea de beneficii în cadrul sistemelor de asigurare socială din aceste state membre sau de drepturi privind libera circulație a persoanelor.

Din perspectiva soluționării cazurilor introduse de România:

- 42 au fost închise ca **soluționate**

- 13 au fost închise ca **nesoluționate**

Cu privire la **cazurile nesoluționate**:

- 4 au fost cazuri introduse împotriva Spaniei
- 3 cazuri împotriva Ciprului
- 2 cazuri împotriva Italiei
- câte un caz împotriva Ungariei, Suediei, Marii Britanii și Franței.

Pentru cazurile nesoluționate, SOLVIT RO a recomandat clienților să depună plângeri oficiale la Comisia Europeană și, dacă a fost cazul, a oferit asistență suplimentară (datele de contact ale directoratului general din cadrul Comisiei Europene care gestionează domeniul respectiv, datele de identificare ale cazului SOLVIT cât și argumentele legale folosite de centrul SOLVIT România pentru fundamentarea cazului).

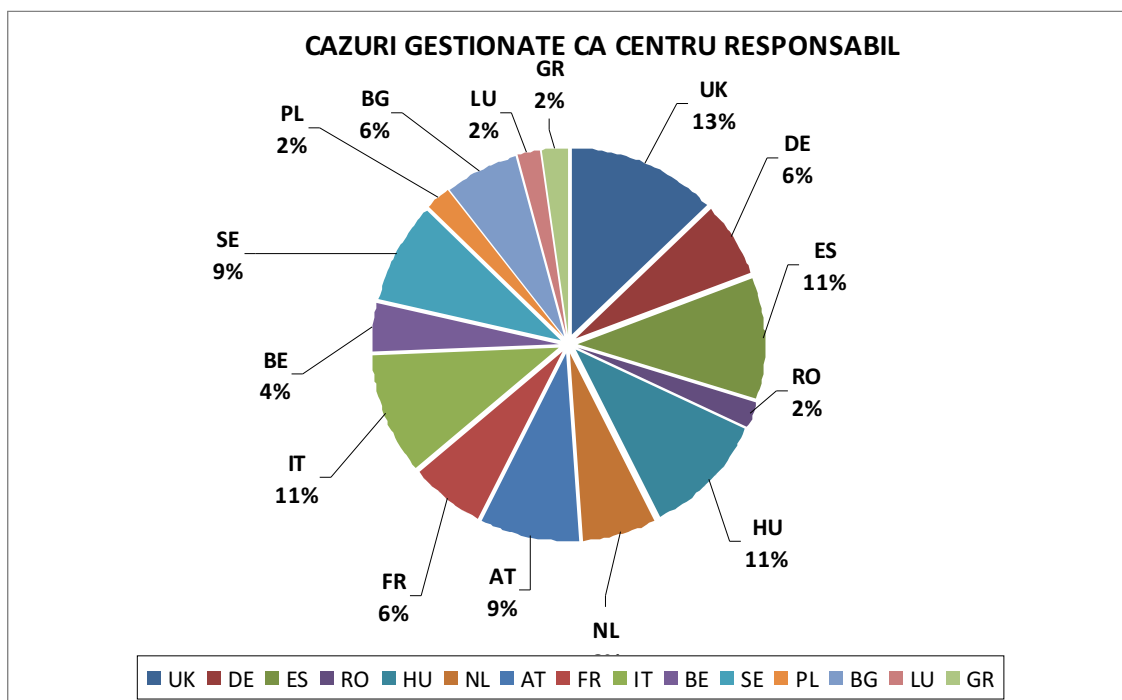
B. Cazuri gestionate în calitate de centru RESPONSABIL (LEAD)

Din totalul de 47 de cazuri:

- 6 au fost introduse de Marea Britanie
- câte 5 au fost introduse de Spania, Ungaria și Italia
- câte 4 au fost introduce de Austria și Suedia

⁶ Acele cazuri în care titularii de formări în România nu putea beneficia de recunoaștere automată întrucât formarea acestora nu respecta criteriile prevăzute de Directiva 2005/36/CE.

- restul de 16 fiind introduse de alte SM, așa cum reiese din graficul de mai jos.

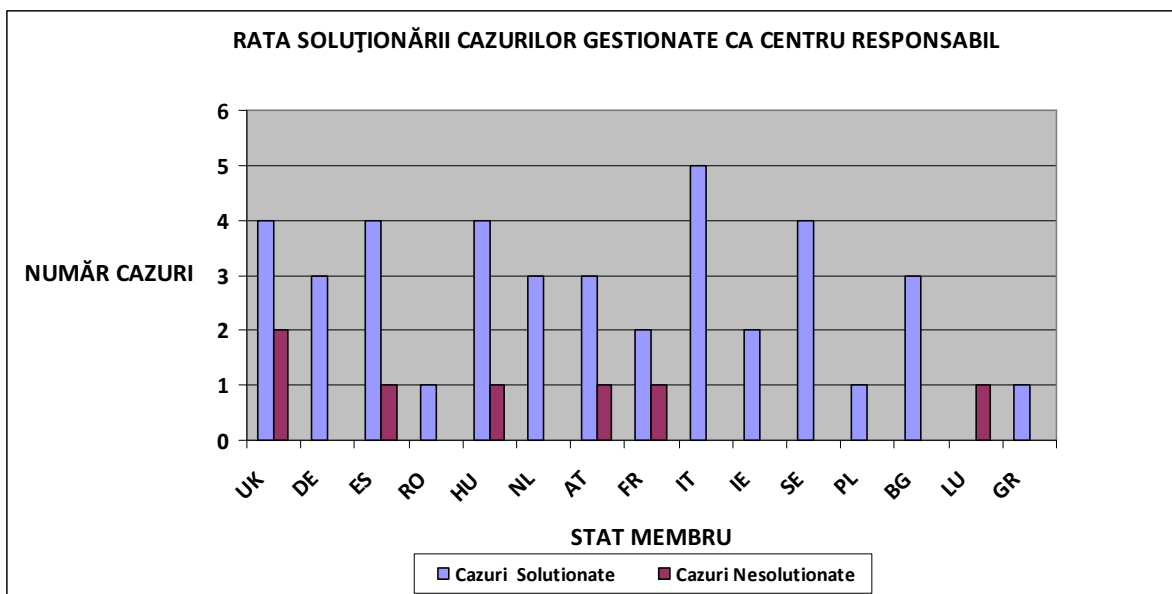
Din cele 6 cazuri introduse de Marea Britanie, 5 priveau **probleme referitoare la recunoașterea calificărilor profesionale**, respectiv eliberarea de către Ministerul Sănătății din România a documentelor necesare pentru procedura de recunoașterea a calificărilor în Marea Britanie. În toate cazurile a fost vorba de titulari a unor formări medicale obținute în România, formări ce necesitau o atestare din perspectiva conformității cu criteriile prevăzute de Directiva 2005/36/CE. Problema cea mai frecventa viza depășirea termenului de eliberare a acestor documente, fapt ce afecta procedura administrativă demarată în Marea Britanie.

Cu privire la cazurile introduse de Spania, Ungaria, Italia și Germania, majoritatea cazurilor⁷ vizau **probleme referitoare la securitatea socială**, respectiv întârzieri în eliberarea deciziilor necesare sau a transmiterii de informații de către Casele Județene de Pensii și Asigurări Sociale, în vederea stabilirii pensiei comunitare de către autoritățile altor SM.

Din perspectiva soluționării cazurilor introduse împotriva României:

- 40 au fost închise ca **soluționate**
- 7 au fost închise ca **nesoluționate**

⁷ 11 cazuri din 18

Cu privire la cele 7 **cazuri nesoluționate**:

- 3 cazuri⁸ referitoare la recunoașterea calificărilor profesionale au fost închise astfel întrucât au fost descoperite mai multe probleme structurale la nivelul legislației ce acoperă profesiile medicale din România. În acest sens Ministerul Sănătății s-a angajat să facă modificările legislative necesare astfel încât să nu se mai confrunte cu probleme similare în viitor.
- 1 caz introdus de Austria și care a vizat o problemă pe securitate socială, nu a putut fi soluționat întrucât presupunea modificarea procedurii administrative care să permită transferul în alte SM a pensiilor militare acordate în România⁹.
- 1 caz introdus de Luxemburg și care a vizat o problemă legată de prestare directă de servicii nu a putut fi soluționat datorită faptului că autoritatea competentă din România nu a fost de acord cu interpretarea oferită de centrul SOLVIT susținând faptul că nu încălca nicio prevedere a dreptului european. Ulterior Comisia a lansat acest caz împotriva României și în sistemul EU PILOT respingând răspunsul oferit de autoritatea română.
- 1 caz introdus de Ungaria și care a vizat accesul produselor pe piață nu a putut fi soluționat întrucât au fost descoperite probleme structurale la nivelul legislației în domeniu.
- 1 caz introdus de Franța și care a vizat rambursarea taxei pe valoare adăugată nu a putut fi soluționat datorită lipsei de reacție a autorității.

III.4. Time management

Potrivit procedurii de lucru a serviciului SOLVIT, **termenul optim în care centrele ar trebui să găsească o soluție la problemele care îi sunt înaintate, este de 10 săptămâni**, acest termen calculându-se din momentul în care **centrul responsabil preia cazul**.

În mod excepțional, **centrul responsabil poate decide prelungirea termenului cu maxim 4 săptămâni**, dacă apreciază că în acest interval este posibilă soluționarea cazului.

⁸ Două introduse de Marea Britanie și unul de Spania

⁹ În urma transmiterii unei scrisori oficiale de către Ministerul Afacerilor Europene către Ministerul Apărării Naționale această problemă a fost soluționată.

În mod practic, acest termen include:

- contactarea de către centrul responsabil a autorității competente în cazul respectiv;
- solicitarea punctului de vedere al acesteia cu privire la cazul particular de încălcare a legislației comunitare
- consultarea cu aceasta în vederea identificării unei soluții reale
- propunerea soluției către centrul de origine

În anul 2011, din cele 42 de cazuri soluționate în calitate de centru RESPONSABIL, SOLVIT RO a oferit soluții:

- în termenul de 10 săptămâni – pentru 22 cazuri
- în mai mult de 10 săptămâni – pentru 20 cazuri
-

III.5. Probleme structurale

Autoritate implicată

Problemele semnalate de către petenți au vizat următoarele aspecte:

A. Ministerul Sănătății (MS)

a. lipsa de informații furnizate solicitanților de către Ministerul Sănătății cu privire la procedura de acordare a certificatelor (sesizări privind imposibilitatea contactării serviciului de recunoaștere a calificărilor profesionale, nr. de telefon sau adresă de mail);

b. absența unui serviciu de lucru cu publicul, care să poată oferi asistență în privința documentelor și a drepturilor ce se cuvin titularilor de diplome și calificări profesionale;

c. depășirea frecventă a termenului (30 de zile lucrătoare) pentru eliberarea certificatului sau a documentului care atestă evaluarea formării de către autoritatea competentă;

d. lipsa unui cadru normativ instituțional cu privire la acceptarea ca dovadă a absolvirii studiilor a adevărului de absolvire ce se eliberează absolvenților în loc de diplomă până la momentul eliberării acesteia,

e. lipsa unui cadru normativ instituțional care să prevadă care sunt întreruperile de activitate permise în legătura cu eliberarea certificatelor de conformitate în vederea recunoașterii calificării profesionale în alte state membre în baza articolului 23 al Directivei 2005/36 (drepturi câștigate).

B. Casele Județene de Pensii și Asigurări Sociale

a. întârzieri nejustificate în comunicarea cu autoritățile altor SM în vederea stabilirii pensiei comunitare și în eliberarea deciziilor de pensie națională

C. Agenția Națională de Administrare Fiscală (ANAF)

a. nerespectarea prevederilor Directivei 79/1072/CEE în sensul depășirii constante a termenului de emitere a deciziei de rambursare a TVA și de rambursare efectivă în cazul contribuabililor externi, termen prevăzut de directiva menționată – 6 luni de la depunerea completă a documentației necesare;

b. lipsa unei structuri de lucru cu publicul care să poată oferi asistență cu privire la procedura și documente necesare.

D. Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE)

a. lipsa adoptării Normelor tehnice pentru proiectarea, executarea și exploatarea stațiilor de distribuție gaz petrolier lichefiat la autovehicule, în aplicarea Codului Tehnic GPL, aprobat prin Decizia ANRGN nr. 968/21.08.2006; lipsa normelor tehnice nu permite instalarea și utilizarea anumitor instalații de distribuție GPL, inclusiv a unor instalații certificate CE în alte SM.

E. Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații

a. prevederile Deciziei ANCOM nr. 338/2010, care implementează la nivel național regimul de autorizare generală reglementat prin Directiva 2002/20/CE privind autorizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice (Directiva privind autorizarea) impun operatorilor condiții suplimentare față de cele stabilite prin directivă, cum este cea de stabilire în România, restricționând accesul furnizorilor de servicii de comunicații din alte SM.

Ca o concluzie, din informațiile transmise de cetățeni, putem reține următoarele probleme orizontale:

- lipsa unor structuri de informare în cadrul autorităților competente, care să poată oferi solicitanților informațiile necesare;
- lipsa unor proceduri stabile și transparente care să stabilească atât elementele de procedură administrativă și termene clare, cât și posibilitățile de contestare a deciziilor și termenele de soluționare a contestațiilor;
- lipsa posibilității de contactare a reprezentanților autorităților competente (în aprox. 75 % din cazuri, petenții reclamă lipsa de dialog cu autoritățile competente și consecințele negative ale acestui fapt: prelungirea termenului de eliberare a documentelor, inducerea în eroare prin informații publicate pe site-ul instituției, dar care nu sunt actualizate etc.).

III.6. Exemple de cazuri soluționate

A. Ca centru responsabil (Lead)

SOLVIT RO a intervenit pentru eliberarea rapidă a certificatului de conformitate pentru o farmacistă de cetățenie română care urmă să obțină recunoașterea calificării sale profesionale în UK¹⁰. În iulie 2011, clienta solicitase la Ministerul Sănătății Publice din România eliberarea certificatului de conformitate de care avea nevoie pentru obținerea dreptului de exercitare în UK. Întrucât, la expirarea termenului de 30 de zile lucrătoare acesta nu fusese încă eliberat, clienta a apelat la SOLVIT și, o lună mai târziu, documentul a fost eliberat, permițându-i acesteia să finalizeze procedura de recunoaștere și, respectiv, să dobândească dreptul de practică.

(caz UK-RO, autoritatea competentă – MSP, timp de soluționare – o lună)

B. Ca centru de origine (Home)

SOLVIT RO a intervenit pentru a determina respectarea de către Spania a cerințelor Directivei 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale, referitor la organizarea măsurilor compensatorii. Acestea erau organizate prea rar față de cerințele directivei. Introducând mai

¹⁰ Referință SOLVIT 120871/11/UK

multe cazuri pe acest subiect¹¹, SOLVIT RO a determinat Spania să organizeze o sesiune de măsuri compensatorii în luna iulie 2011 și să deblocheze o problemă structurală. (cazuri RO-ES, timp de soluționare – mai multe luni)

IV. PERSPECTIVE

Măsuri cu privire la activitățile de promovare

În cursul anului 2012, vor fi continuate activitățile de promovare în vederea asigurării unei diseminări cât mai extinse în rândul cetățenilor români a serviciului SOLVIT.

Principalele modalități prin care se va realiza promovarea sunt:

- diseminarea, atât la nivelul administrației publice (centrale și locale) cât și la nivelul mediului de afaceri, de materiale promoționale SOLVIT;
- transmiterea de materiale promoționale către ambasadele și consulatele României din statele membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European, prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe.

Pentru mai multe detalii,

Vă rugăm, vizitați:
- <http://ec.europa.eu/solvit/>
- www.dae.gov.ro

sau contactați-ne la :
- solvit@dae.gov.ro

¹¹ Referința SOLVIT 95572/ES/10 , 95575/ES/10 , 95711/ES/10 , 95813/ES/10 , 95875/ES/10 , 96391/ES/10 , , 98372/ES/10 , 102211/ES/11 .